

**ANALIZA STANU GOSPODARKI ODPADAMI
KOMUNALNYMI W GMINIE DZIEMIANY
ZA 2023 R.**

Dziemiany, kwiecień 2024 r.

I Cel sporządzenia i podstawa prawna analizy

Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi jest corocznie dokonywana w celu weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi. Podstawę prawną analizy stanowi art. 3 ust. 2 pkt 10 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (tj. Dz. U. z 2022 r. poz. 2519) dalej ustawa ucpg. Art. 9 tb ust. 1 wyżej przywołanej ustawy określa szczegółowo zakres danych objętych analizą:

Art. 9 tb Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi:

1. Na podstawie sprawozdań złożonych przez podmioty odbierające odpady komunalne od właścicieli nieruchomości, podmioty prowadzące punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych, podmioty zbierające odpady komunalne, informacji przekazanych przez prowadzących instalacje komunalne oraz na podstawie rocznego sprawozdania z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi oraz innych dostępnych danych o czynnikach wpływających na koszty systemu gospodarowania odpadami komunalnymi wójt, burmistrz lub prezydent miasta sporządza analizę stanu gospodarki odpadami komunalnymi obejmującą w szczególności:

- 1) możliwości przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, bioodpadów stanowiących odpady komunalne oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych;
- 2) potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami

komunalnymi;

3) koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych w podziale na wpływy, wydatki i nadwyżki z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi;

4) liczbę mieszkańców;

5) liczbę właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1, w imieniu których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art. 6 ust. 6-12;

6) ilość odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy;

7) ilość niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych i bioodpadów stanowiących odpady komunalne, odbieranych z terenu gminy oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych;

8) uzyskane poziomy przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych;

9) masę odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy przekazanych do termicznego przekształcania oraz stosunek masy odpadów komunalnych przekazanych do termicznego przekształcania do masy odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy.

Analizę stanu gospodarki odpadami komunalnymi sporządza się w terminie do dnia 30 kwietnia za poprzedni rok kalendarzowy.

Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi podlega publicznemu udostępnieniu na stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej urzędu gminy.

II Ogólna charakterystyka systemu gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie gminy Dziemiany w 2023 r.

W 2023 r. Gmina Dziemiany obejmowała systemem gospodarowania odpadami komunalnymi nieruchomości zamieszkałe.

W roku sprawozdawczym podmiotem zajmującym się odbiorem i transportem odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości była firma Usługi Transportowe Stanisław Staubach z Nakli, zgodnie z umową podpisaną w następstwie wyboru najkorzystniejszej oferty w zorganizowanym przez Gminę Dziemiany przetargu na te usługi.

Umowa została zawarta na okres jednego roku od 1 stycznia 2023 r. do 31 grudnia 2023 r.

Wywozem odpadów zebranych w Punkcie Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK) zajmowała się spółka Zakład Zagospodarowania Odpadów Sierzno.

Właściciele nieruchomości zbierali i oddawali odpady w sposób selektywny, w podziale na:

- szkło (zielony worek/pojemnik) – odbiór jeden raz na kwartał,
- tworzywa sztuczne, metale i opakowania wielomateriałowe (żółty worek/pojemnik) – odbiór jeden raz na miesiąc,
- papier (niebieski worek/pojemnik) – odbiór jeden raz na kwartał,
- popiół – odbiór jeden raz na miesiąc w sezonie grzewczym (październik – kwiecień),
- bioodpady (brązowy pojemnik) – odbiór z nieruchomości stanowiących budynki wielolokalowe 1 raz w miesiącu w okresie zimowym oraz 1 raz na tydzień w okresie od kwietnia do października,
- niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne (pozostałe po segregacji odpady zmieszane z wyłączeniem odpadów niebezpiecznych) (czarny worek/pojemnik) – odbiór z nieruchomości stanowiących budynki jednorodzinne 1 raz w miesiącu w okresie zimowym oraz 1 raz na 2 tygodnie w okresie od kwietnia do października; z nieruchomości

stanowiących budynki wielolokalowe odbiór 1 raz w miesiącu w okresie zimowym oraz 1 raz na tydzień w okresie od kwietnia do października, Gminny system gospodarowania odpadami komunalnymi opierał się na odbiorze odpadów bezpośrednio od właścicieli nieruchomości oraz zbiórce w Punkcie Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK).

W PSZOK zbierane były następujące rodzaje odpadów:

- 1) papier,
- 2) metale, tworzywa sztuczne, odpady opakowaniowe wielomateriałowe,
- 3) szkło,
- 4) bioodpady,
- 5) odpady niebezpieczne,
- 6) odpady niekwalifikujące się do odpadów medycznych powstałe w gospodarstwie domowym w wyniku przyjmowania produktów leczniczych w formie iniekcji i prowadzenia monitoringu poziomu substancji we krwi, w szczególności igły i strzykawki,
- 7) zużyte baterie i akumulatory,
- 8) zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny,
- 9) meble i inne odpady wielkogabarytowe,
- 10) zużyte opony,
- 11) odpady budowlane i rozbiórkowe,
- 12) odpady tekstyliów i odzieży,
- 13) przeterminowane leki i chemikalia

Gmina Dziemiany corocznie angażuje się w działania informacyjno-edukacyjne dotyczące gospodarki odpadami komunalnymi ze szczególnym naciskiem na zasady poprawnej segregacji odpadów.

W 2023 r. odbyła się akcja pn.: „Wymień makulaturę i szkło na sadzonkę”, oprócz tego odbyły się warsztaty edukacyjne z okazji obchodów Dnia Ziemi w Szkole Podstawowej w Kaliszu. Warsztaty poświęcone były w całości obowiązującym zasadom prawidłowej segregacji odpadów komunalnych oraz najnowszym trendom recyklingu. W ramach zajęć uczennice miały okazję własnoręcznie przygotować kosmetyki właśnie z ... odpadów. Bazą do przygotowania aromatycznych peelingów były fusy z kawy oraz mielone pestki owoców.

Zgodnie z art. 9b ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach wójt, burmistrz lub prezydent miasta prowadzi rejestr działalności regulowanej w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości. Rejestr prowadzi się ze względu na miejsce odbierania odpadów komunalnych w postaci bazy danych zapisanej na informatycznych nośnikach. Na dzień 31 grudnia 2023 r. w rejestrze działalności regulowanej w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości było wpisanych, aktywnych 5 podmiotów.

Właściciele nieruchomości niezamieszkałych zobowiązani byli do zawarcia umowy z gminną jednostką organizacyjną lub przedsiębiorcą odbierającym odpady komunalne od właścicieli nieruchomości, wpisanego do rejestru działalności regulowanej. Na podstawie złożonych przez te podmioty, rocznych sprawozdań z realizacji zadań z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi wynika, iż 2 podmioty przedłożyły sprawozdania pozytywne, pozostałe sprawozdania to tak zwane sprawozdania zerowe.

III Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi

1) możliwości przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych)

odpadów komunalnych, bioodpadów stanowiących odpady komunalne oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych;

Zgodnie z art. 29a ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 1587) Podmiot odbierający odpady komunalne od właścicieli nieruchomości jest obowiązany przekazywać niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne do instalacji komunalnej zapewniającej mechaniczno-biologiczne przetwarzanie niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych i wydzielanie z niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych frakcji nadających się w całości lub w części do odzysku.

Wytwórca odpadów powstających w procesie mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych lub pozostałości z sortowania odpadów komunalnych, przeznaczonych do składowania, jest obowiązany przekazywać te odpady do instalacji komunalnej zapewniającej składowanie odpadów powstających w procesie mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych.

Bioodpady stanowiące odpady komunalne podlegają obowiązkowi selektywnej zbiórki przez ich wytwórców są zagospodarowywane w procesie recyklingu organicznego (przede wszystkim kompostowania i/lub fermentacji), a ich przetwarzanie powinno prowadzić do powstania produktu (polepszacza glebowego), takie profesjonalne przetwarzanie bioodpadów odbywa się w instalacjach. Kompostowanie bioodpadów stanowiących odpady komunalne odbywa się także w przydomowych

kompostownikach na terenie nieruchomości zabudowanych budynkami jednorodzinnymi. Według stanu na 31 grudnia 2023 r. na 935 nieruchomościach, właściciele kompostowali bioodpady stanowiące odpady komunalne w przydomowych kompostownikach. Właściciele nieruchomości stanowiących budynki mieszkalne jednorodzinne, którzy nie zadeklarowali posiadania przydomowego kompostownika i kompostowania w nim bioodpadów oraz właściciele nieruchomości stanowiących budynki wielolokalowe objęci byli regularną zbiórką tych odpadów.

Na terenie gminy Dziemiany nie ma instalacji komunalnej, w związku z czym nie ma możliwości przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych. Odpady komunalne odebrane z terenu Gminy Dziemiany przekazywane były do instalacji komunalnej: Zakładu Zagospodarowania Odpadów w Sierźnie.

2) potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi;

W 2023 r. Gmina Dziemiany nie odnotowała wydatków inwestycyjnych w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi.

System gospodarki odpadowej jest monitorowany na bieżąco, w planach jest rozbudowa PSZOK wraz z utworzeniem punktu napraw i ponownego użycia.

3) koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych w

podziale na wpływy, wydatki i nadwyżki z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi;

W 2023 r. wpływy z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi wyniosły 1.211.172,25 zł. wg stanu na 31 grudnia 2023 r., wydatki na system gospodarowania odpadami wyniosły 1.163.573,44 zł., więc rok zakończył się nadwyżką w kwocie 47.598,81 zł. W tym koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych 980.288,63 zł.

Kwota zadłużeń podatników z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi wg stanu na 31 grudnia 2023 r. wynosiła 99.795,16 zł.

W 2023 r. wysłano łącznie 384 upomnienia po czym wystawiono 121 tytuły wykonawcze w celu przymusowego ściągnięcia należności z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

Rada Gminy Dziemiany postanowiła o pokryciu w 2023 r. części kosztów (do kwoty 31.000 zł.) gospodarowania odpadami komunalnymi z dochodów własnych, nie pochodzących z pobranej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi. W tym celu dnia 14 grudnia 2023 r. podjęta została uchwała Nr LXVI/339/23 Rady Gminy Dziemiany w sprawie pokrycia części kosztów gospodarowania odpadami komunalnymi z dochodów własnych nie pochodzących z pobranej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

4) liczba mieszkańców;

Liczba mieszkańców Gminy Dziemiany wynosiła 4411 osób (dane z rejestru mieszkańców gminy wg stanu na dzień 31 grudnia 2023 r.) i jest wyższa o 354 osób od liczby mieszkańców na podstawie złożonych

deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

Różnica w tych danych wynika z faktu, że do obliczenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi właściciele nieruchomości zamieszkałych, zgodnie z przyjętą metodą obliczania wysokości należnej opłaty podają liczbę osób faktycznie zamieszkujących, która nie zawsze jest tożsama z liczbą osób zameldowanych.

Niższa liczba mieszkańców wynikająca ze złożonych deklaracji w stosunku do danych ewidencyjnych gminy jest powszechną tendencją występującą na terenach gmin wiejskich.

5) liczba właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1, w imieniu których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art. 6 ust. 6-12;

W 2023 r. nie odnotowano na terenie gminy przypadków nie zawarcia umowy przez właścicieli nieruchomości, o których mowa w art. 6 ust. 1 ustawy ucpg. W roku sprawozdawczym przeprowadzono 12 kontroli wśród właścicieli nieruchomości, którzy nie są obowiązani do ponoszenia opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi na rzecz gminy. Zakres przeprowadzonych kontroli:

- 1) posiadanie umów, o których mowa w art. 6 ust. 1 ustawy ucpg;
- 2) zgodność postanowień umów z wymaganiami określonymi w regulaminie oraz ze sposobem określonym w przepisach wydanych na podstawie art. 4a ust. 1;
- 3) dowody uiszczania opłat za usługi, o których mowa w ust. 1, lub inny sposób udokumentowania wykonania obowiązków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 3b ustawy ucpg.

6) ilość odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy;

Zgodnie z najnowszymi danymi GUS opublikowanymi w dokumencie pn. „Ochrona środowiska 2023” w 2022 r. wytworzono 13 420 tys. ton odpadów komunalnych i odnotowano spadek wytwarzania o 1,9% w stosunku do roku ubiegłego. Nastąpiło zmniejszenie ilości wytworzonych odpadów komunalnych na jednego mieszkańca Polski z 360 kg w 2021 r. do 355 kg w 2022 r.

W 2022 r. ilość odebranych lub zebranych selektywnie odpadów dla Polski wyniosła 142 kg na mieszkańca, w tym:

- odpadów biodegradowalnych – 51 kg na mieszkańca,
- szkła – 21 kg na mieszkańca,
- odpadów wielkogabarytowych – 17 kg na mieszkańca,
- zmieszanych odpadów opakowaniowych – 15 kg na mieszkańca,
- papieru i tektury – 15 kg na mieszkańca,
- tworzyw sztucznych – 14 kg na mieszkańca.

W 2022 r. Gmina Dziemiany przeprowadziła badania ankietowe w celu określenia ilości bioodpadów posegregowanych i poddanych kompostowaniu w przydomowych kompostownikach wśród reprezentatywnej grupy mieszkańców. W 2022 r. właściciele nieruchomości zadeklarowali kompostowanie bioodpadów stanowiących odpady komunalne w przydomowych kompostownikach na 916 nieruchomościach stanowiących budynki mieszkalne jednorodzinne zamieszkałe przez 3082 osoby.

Na podstawie wyników przeprowadzonych badań zgodnie z zastosowaną metodologią wyliczona została masa odpadów posegregowanych i poddanych kompostowaniu w odniesieniu do całej gminy i wyniosła 903,1551 Mg.

Zakładając że, odpady komunalne wytworzone obejmują odpady

odebrane od właścicieli nieruchomości, zebrane (np. w PSZOK) oraz posegregowane i poddane recyklingowi u źródła tj. w przydomowych kompostownikach przez mieszkańców, którzy zadeklarowali posiadanie przydomowego kompostownika - łączna ilość odpadów komunalnych wytworzonych na terenie Gminy Dziemiany w 2023 r. wyniosła 1974,2184 Mg.

W przeliczeniu na 1 mieszkańca ilość wytworzonych odpadów wyniesie w zaokrągleniu 448 kg./os. przy zastosowaniu liczby osób zameldowanych.

1. Zestawienie odebranych odpadów komunalnych w podziale na poszczególne rodzaje odpadów (Mg):

1	15 01 01 Opakowania z papieru i tektury		22,5000
2	15 01 02 Opakowania z tworzyw sztucznych		0,0300
3	15 01 06 Zmieszane odpady opakowaniowe		168,4700
4	15 01 07 Opakowania ze szkła		102,8200
5	20 01 99 Inne niewymienione frakcje zbierane w sposób selektywny	popioły z gospodarstw domowych	0,7000
6	20 02 01 Odpady ulegające biodegradacji		17,3400
7	20 02 03 Inne odpady nieulegające biodegradacji		12,3100
8	20 03 01 Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne		529,7650
9	20 03 07 Odpady wielkogabarytowe		0,2500
10	20 03 99 Odpady komunalne niewymienione w innych podgrupach	popioły z gospodarstw domowych	115,0000
Łączna masa:			969,1850

2. Zestawienie zebranych w PSZOK odpadów komunalnych w podziale na poszczególne rodzaje odpadów (Mg):

1	15 01 07 Opakowania ze szkła	3,9510
2	16 01 03 Zużyte opony	10,2130
3	20 01 01 Papier i tektura	5,0730
4	20 01 10 Odzież	4,7520
5	20 01 21* Lampy fluorescencyjne i inne odpady zawierające rtęć	0,0300

6	20 01 23* Urządzenia zawierające freony	4,1190
7	20 01 32 Leki inne niż wymienione w 20 01 31	0,0343
8	20 01 35* Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 01 23 zawierające niebezpieczne składniki5)	2,8020
9	20 01 36 Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35	5,8760
10	20 01 39 Tworzywa sztuczne	6,2340
11	20 01 99 Inne niewymienione frakcje zbierane w sposób selektywny	0,0020
12	20 02 01 Odpady ulegające biodegradacji	7,6600
13	20 03 07 Odpady wielkogabarytowe	51,1320
Łączna masa:		101,8783

3. Zestawienie ilości bioodpadów posortowanych i poddanych recyklingowi w przydomowych kompostownikach (Mg):

20 02 01 - Odpady ulegające biodegradacji	903,1551
---	-----------------

7) ilość niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych i bioodpadów stanowiących odpady komunalne, odbieranych z terenu gminy oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych;

W 2023 r. z terenu gminy Dziemiany odebrano łącznie 529,7650 Mg zmieszanych odpadów komunalnych o kodzie 20 03 01 oraz 17,3400 Mg bioodpadów stanowiących odpady komunalne o kodzie 20 02 01.

Z rocznej informacji uzyskanej z instalacji komunalnej - Zakładu Zagospodarowania Odpadów w Sierznie na temat procesów jakim zostały poddane odpady przyjęte z terenu Gminy Dziemiany wynika, że

zmieszane odpady komunalne poddane były procesowi mechaniczno-biologicznemu przetwarzaniu odpadów.

Przeznaczone do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych sklasyfikowane jako odpad o kodzie 19 05 99 stanowiły 271,0279 Mg.

Biodopady o kodzie 20 02 01 poddane były procesowi odzysku R3 oznaczającego - Recykling lub odzysk substancji organicznych, które nie są stosowane jako rozpuszczalniki (w tym kompostowanie i inne biologiczne procesy przekształcania), w wyniku przetwarzania biodopadów powstał polepszacz glebowy o nazwie „Kompan”.

8) uzyskane poziomy przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych;

Osiągnięty poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia odpadów komunalnych - **57,56%**

Osiągnięty poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania - **0%**

Poziom składowania odpadów komunalnych – **40,15%**

9) masa odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy przekazanych do termicznego przekształcania oraz stosunek masy odpadów komunalnych przekazanych do termicznego przekształcania do masy odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy.

Łączna masa odpadów komunalnych przekazanych do termicznego przekształcania w tonach: **0**

Stosunek masy odpadów komunalnych przekazanych do termicznego przekształcania do odebranych i zebranych odpadów komunalnych - **0%**

Analizę sporządziła:

Adriana Mazurkiewicz – inspektor ds. gospodarowania odpadami komunalnymi